

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 43.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1894

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Τὸ ζήτημα τοῦ πρὸς τοὺς πιστωτὰς τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους συμβιβασμοῦ παραμένει ἐν ᾧ σημεῖον κατέλιπεν αὐτὸ ἢ διὰ τῶν γερμανογαλλικῶν ἐνεργειῶν ματαιωθεῖσα ἐν Λονδίῳ συνέλευσις τῶν ἀγγλῶν ὁμολογιούχων, ἀναμένεται δὲ ἤδη τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐν Παρισίῳ συγκροτηθείσης τῶν ἀγγλῶν, γερμανῶν καὶ γάλλων ὁμοῦ. Ἐκ τῆς συνελεύσεως ταύτης οἱ κήρυκες τῆς ἐπισήμου ὑπὸ τῶν τριῶν Δυνάμεων ὑπὲρ τῶν ὄρων τῶν ὁμολογιούχων ἐνεργείας παρὰ τῇ ἑλληνικῇ κυβερνήσει ἀνεμνον νέα διαθήματα πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ποθομένου· ἀλλ' εἶνε βέβαιον ὅτε οὐδὲ νῦν ὁ πόθος αὐτῶν οὕτως πραγματοποιήσεται οὔτε τῆς ἀγγλικῆς οὔτε τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως διατεθειμένης εἰς ἐπίσημον ἀνάμιξιν ἐν ζήτηματι φέροντι ὡς πρὸς τοὺς εὐρωπαϊοὺς πιστωτὰς πάντας τοὺς χαρακτῆρας ἰδιωτικῆς οικονομικῆς ἐπιχειρήσεως, ἀπιδούσης μὲν εἰς κέρδη, ἀλλὰ προδήλως ἐκτεθειμένης ὡς πᾶσαι αἱ κερδοσκοπαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ εἰς κινδύνους ζημιῶν.—Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐν τῷ βασιλείῳ πολιτικὴν κατάστασιν, αὕτη πρόκειται νὰ σαφηνισθῇ μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ὅτε τὸ κοινοδοῦλιον ἐπαναλαμβάνει τὰς ἐργασίας αὐτοῦ.—Κατὰ τὰς πιθανώτερας προβλέψεις ἢ κυβερνήσεως τοῦ κ. Τρικούπη μετὰ πολλῆς δυσχερείας θὰ κατάρθου νὰ διατηρῇ συγκεντρωμένας τὰς 110 ψήφους, ὧν τὴν ἀπαρτίαν ἀποτελοῦσῶν, ἀπόλυτον ἔχει χρεῖαν, ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὸ ἔργον αὐτῆς καὶ ἐν περιπτώσει, πιθανῇ ἄλλως τε, καταφυγῆς αὐθις τῆς ἀντιπολυτετέσεως εἰς τὸ κωλυσεργικὸν σύστημα, τὸ διαρκῶς δυστυχῶς ἀπὸ τινῶν ἐτῶν διακωμωδοῦν ἐν Ἑλλάδι τὸ κοινοβουλευτικὸν πολιτεῖμα.—Οἱ φίλοι τοῦ κ. Τρικούπη ἀριθμοῦσιν ἤδη 108 κυβερνητικούς βουλευτὰς, δι' ὧν, μετὰ καὶ ὀλίγων τινῶν ἀντιπολιτευομένων, ὑποστηριζάντων ἄλλοτε τὴν παροῦσαν κυβερνήσιν, ἐλπίζουσιν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θὰ

δυννηθῇ νὰ διέλθῃ καὶ τὴν σύνοδον ταύτην· ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ οἱ πιστεύοντας — καὶ δὲν ἐννοοῦμεν τοὺς ἐκ συστήματος ἀντιπολιτευομένους, τοὺς φανταζομένους τοὺς πόθους αὐτῶν ὡς πράγματα — ὅτι ἐκ τῶν 108 λογιζομένων κυβερνητικῶν βουλευτῶν πολλοί, δυσχερῶς πρὸς τὴν κυβέρνησιν διατεθειμένοι, οὐδὲ θὰ ἐλθῶσιν εἰς Ἀθήνας, ὅτε ἀδύνατος θ' ἀπέβαινε τῷ ὑπουργεῖῳ πᾶσα νομοθετικὴ ἐργασία.—Τότε θὰ εἴχομεν διάλυσιν τῆς Βουλῆς μετὰ πάντων τῶν ἐνδεχομένων ἐπακολούθων αὐτῆς.—Ἐν τούτοις πρὸ τῆς ἀνοίξεως τῶν πυλῶν τοῦ βουλευτηρίου οὐδὲν σαφὲς δύναται τις νὰ προείπῃ.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας εἴχομεν νέας τοῦ κόμπτος Καλνόκη περὶ Σερβίας δηλώσεις, προκληθείσας ὑπὸ ἐπερωτήσεως τοῦ νεοστέχου βουλευτοῦ Καψτάν.—Αἱ δηλώσεις αὗται εἶνε καθ' ἑαυτὰς τοιαῦται, ὥστε, ἀκούων τις αὐτάς, τοῦτο μόνον ἔχει νὰ πράξῃ, νὰ εὐχρηθῇ ὅπως κατὰ τοὺς λόγους αὐτῶν ρυθμίζηται καὶ ἡ πραγματικὴ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν τῶν μεγάλων Δυνάμεων συμπεριφορὰ πρὸς τὰ πλησίον ἢ οὕτως ἢ ἄλλως δυναπτόμενα αὐτοῖς μικρὰ κράτη.—Λέγων δηλαδὴ ὁ αὐστροουγγρὸς ὑπουργὸς ὅτι τὰ τὴν Σερβίαν συγκινοῦντα ζητήματα εἶνε ἐσωτερικῆς φύσεως, οὐδὲ ἄπτονται ὅλως τῶν συμφερόντων τῆς Αὐστροουγγαρίας, καὶ διὰ τοῦτο δύναται νὰ καταλίπῃ τὸ ἀνεξάρτητον σερβικὸν βασίλειον νὰ κανονίσῃ τὰ πράγματα αὐτοῦ ὡς ἂν δοκῇ αὐτῷ βέλτιστα, μόνον διὰ τῶν ὑπὲρ τῆς αἰσίας ἐκβάσεως τοῦ ἔργου εὐχῶν του συνοδεῦσιν αὐτό, ταῦτα λέγων ὁ κόμπης Καλνόκης, λέγει ἀλήθειαν, ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ φυσικῶτάτου γεγονότος, ὅτι ἕκαστος δικαιούται νὰ διαθέτῃ κατ' ἀρέσκειαν τὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, χωρὶς πρὸς τοῦτο νὰ θεωρῇ ἀναγκαῖον νὰ συμβουλευθῇται τοῖς γείτοσι, μάλιστα δὲ ἐκείνοις, οἵτινες πολλὰκις ἐξεδήλωσαν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπιβάλωσι τὴν ἑαυτῶν μὴ ἀφιλοκερδῆ γνώμην ἐν τῇ διοικήσει καὶ ἐσωτερικῇ διαθέσει τοῦ ξένου οἴκου.—Ἐν τούτοις πᾶς καὶ ἀμυδρὰν μόνον ἰδέαν ἔχων τῆς σταθερᾶς καὶ πραγματικῆς, οὐχὶ τῆς ἐν λόγοις ἐμφαινόμενης, πολιτικῆς τῆς

δουαδικῆς μοναρχίας πρὸς τὰ πλησίον αὐτῆς μικρὰ ἰλλυρικά κράτη γινώσκει ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑπουργὸς ἄλλα μὲν βουλευέται καὶ ἐνεργεῖ, ἄλλα δὲ λέγει. — Λέγει μὲν δηλαδὴ ὅσα ἀνωτέρω εἶπομεν, ἐν τῷ ἔργῳ ὅμως πᾶν πρᾶττει, ὅπως ἢ ἐνεστώσα ἐν Σερβία κατάστασις καὶ ἢ ἐπιδοσις, ἢ τὰ πράγματα τῆς χώρας ἀπὸ τῆς εἰς τὸ σερβικὸν ἔδαφος ἐπανόδου τοῦ βασιλοπάτορος καταλήξῃ εἰς τὴν ἐπάνοδον αὐτῶν ἐν ᾧ σημείῳ διετέλουν πρὸ τῆς παραιτήσεως τοῦ βασιλέως Μιλάνου, ὅτε ἡ αὐστρουγγρική πολιτικὴ, λησμονήσασα τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ βασιλείου, ἤγε καὶ ἔφερε τὰ ἐν αὐτῷ κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν πολιτικῶν καὶ ἐμπορικοοικονομικῶν συμφερόντων τῆς μοναρχίας. — Ἡ ἐπικειμένη εἰς Βουδαπέστην ἀποδημία τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου θὰ παράσῃ ἰσχυραίαν εἰς ἀμεσώτεραν ἐνέργειαν πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν· ἀλλ' ὑπάρχουσι τόσοι λόγοι συνηγοροῦντες ὑπὲρ τῆς ἐν ἰσχύι διατηρήσεως τῆς ἐν λόγοις ὑπὸ τοῦ κόμητος Καλνὸνκ διατυπωθείσης ἀληθείας, ὥστε, καὶ ἂν μὴ τελείως ἐπαληθεύσῃ τὰ ἀρτίως ρηθέντα περὶ ἐπικειμένης εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐπιστροφῆς τοῦ βασιλοπάτορος, περὶ καθόδου εἰς τὴν χώραν τῆς βασιλομήτορος καὶ περὶ συνδιαλλαγῆς αὐτῆς καὶ τοῦ βασιλέως πρὸς τοὺς ριζοσπαστικούς, βέβαιον σκεδὸν φαίνεται ὅτι ἡ Αὐστρουγγαρία δὲν θὰ εὐτυχίῃ νὰ ἴδῃ τὴν ἐν Σερβία νεκρανάστασιν τῆς ἐπιρροῆς αὐτῆς. — Καὶ ὑπάρχει μὲν ἐν τῇ χώρᾳ πολιτικὴ τις μερίς, ἥτις τὴν ἐκ τῆς ἀντιδημοτικότητος αὐτῆς ἀσθένειαν εὐαρέστως θὰ ἔβλεπεν ἀντιρροπομένην ὑπὸ τῆς αὐστρουγγρικῆς προστασίας, τὰ ἐνενήκοντα ὅμως ἑκατοστὰ τοῦ σερβικοῦ λαοῦ οὕτω δυσαιεστοῦς ἀναμνήσεις διατηροῦσι τῆς πάλαι ἀκμασάσης ἐπιρροῆς τῆς γείτονος δουαδικῆς μοναρχίας ὥστε μετὰ πεποθησέως δύναται τις νὰ εἴῃ ἢ ὅτι βαρύν καὶ μάτατον θὰ ὑπεδέτο ἀγῶνα ὁ ἐπιχειρήσων νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν χώραν καὶ παγιώσῃ κατάστασιν πραγμάτων ἐναντίαν πρὸς τὸ γενικὸν αὐτῆς αἶσθημα.

Κατὰ τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα ἐπανειλημμένως ἐν τῷ εὐρωπαϊκῷ τύπῳ ἐγένετο λόγος περὶ τῆς ἐνδεχομένης διαλύσεως τοῦ ἀρραβῶνος τοῦ διαδόχου τοῦ ρωσικοῦ θρόνου μεγάλου δουκὸς Νικολάου μετὰ τῆς γερμανίδος πριγκιπίσσης Ἀλίκης, ἀνεγράφη δὲ ἦδη καὶ ἡ ἰσόδιος ἐπιχειρήσις. ἢν ἢ ὁ ομασθεῖσα πριγκιπίσσα θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὰ ἔθιμα τῆς ρωσικῆς αὐλῆς, εἴ ποτε ἀπέβαιεν ἀδύνατος ἢ συντέλεις τοῦ συνοικεσίου τούτου. — Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἄξιον μνείας διὰ δύο πολιτικούς λόγους· πρῶτον μὲν διὰ τὴν γνωσιμαχίαν τῶν ἐπιδρώντων ἐπὶ τῆς συμπεριφορᾶς τῆς πριγκιπίσσης, μᾶλλον δὲ διὰ τὰ αἴτια, τὰ προκαλέσαντα τὴν γνωσιμαχίαν ταύτην, εἴτα δὲ διὰ τὴν ὑπὸ τῆς αὐλῆς τῆς Πετρουπόλεως ἀπόδοσιν προσηχῆς τινος εἰς τὸ αἶσθημα, ὅπερ ἐν γένει ἐξεδηλώθη ἐν Ρωσία σχετικῶς πρὸς τὴν μνηστείαν ταύτην. — Οἱ βερολίνειοι κύκλοι, οἱ θριάμβους ἀναμέλψαντες ἐπὶ τῇ μνηστείᾳ τῆς πριγκιπίσσης Ἀλίκης μετὰ τοῦ ρώσου καισαρίδου, ἐγίνωσκον κάλλιστα ὅτι ἦν ἀπολύτως ἀδύνατον ἢ τοῦ μέλλοντος αὐτοκράτορος τοῦ μεγίστου τῶν ὀρθοδόξων ἐθνῶν σύζυγος νὰ προσδεύῃ δόγμα ἄλλο παρὰ τὸ ὀρθόδοξον, ὅτι δὲ τούτου ἐνεκα ἢ γερμανὶς πριγκιπίσσα καὶ ἑξαδέλφη τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας, μνηστευομένη τὸν διάδοχον

τοῦ ρωσικοῦ θρόνου, ὄφειλε κατ' ἀνάγκην νὰ προσέλθῃ εἰς τὸ δόγμα τοῦ συζύγου αὐτῆς· τοῦτο ὅμως δὲν ἐθεώρησαν κώλυμα. ἤτε ἐλπίζαντες ὅτι διὰ τοῦ εἰρημένου συνοικεσίου θὰ συνδέψιγγον ἐπὶ τοσοῦτον τὰς πρὸς τὴν Ρωσίαν πολιτικὰς σχέσεις αὐτῶν, ὥστε, συμπληροῦντες τὸ διὰ τῆς ρωσογερμανικῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως ἐπιχειρηθέν, νὰ χαλαρώσωσι τοὺς δεσμοὺς τοῦ ρωσογαλλικοῦ συνδέσμου. — Ἡ μετὰ τὴν τυπικὴν ὅμως ἐκδήλωσιν τῶν φιλοφρόνων ἐν Ρωσία ἐπὶ τῇ διομολογήσει τῆς τε συμβάσεως καὶ τοῦ ἀρραβῶνος αἰσθημάτων ἐπάνοδος τῶν πραγμάτων εἰς τὴν σταθερὰν θέσιν, ἐν ᾗ ἔχει αὐτὰ τεταγμένα ἢ μὴ εὐχερῶς διασαλευομένη ρωσικὴ πολιτικὴ, ἔδειξεν αὐτοῖς ὅτι μάτην ἤλπισαν· τότε δὲ ἤρξαντο αἱ ἔμμεσοι καὶ ἄμεσοι πρὸς τὴν μελλόνυμφον τοῦ διαδόχου τοῦ ρωσικοῦ θρόνου εἰρη. ἡσεις, ὧν ἐπακόλουθον αἱ δυσχερεῖαι, ἃς ἡ πριγκιπίσσα αὐτῆ βιαιότως πιεσάλλει ἐν τῇ εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν προσελεύσει αὐτῆς. — Κατὰ δεῦτερον λόγον· γαλιτηριεὸς ἐν τῇ ἐνδεχομένη διαλύσει τοῦ ἡγεμονικοῦ τούτου ἀρραβῶνος ὁ σεβασμὸς, ὃν ἡ τῆς Πετρουπόλεως αὐτῆ ἐπιδεικνύεται πρὸς τὸ αἶσθημα, ὅπερ ἐν γένει ἢ μετὰ γερμανίδος πριγκιπίσσης μνηστεία τοῦ διαδόχου παρήγαγε παρὰ πάσαις σχεδὸν ταῖς τάξεσι τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ, αἶσθημα δὲ, ὅπερ, ἀρχήθεν μὴ ὄν εὐλικρινῶς εἰφιόδουνον, ἄτε κρινόμενον πάντοτε μετὰ τῆς ὑπονοίας μὴ τὸ τοιοῦτον συνοικεσίον σὺν τῷ χρόνῳ συντέλει εἰς ἀλλοιωσιν τῶν πρὸς τὴν Γαλλίαν σχέσεων, καταφρονέστερον ἐτι ἐγένετο, ἀφ' ὅτου ἐγνωσθῆ ὅτι ἢ προσηχόμενῃ αὐτῷ μέλλουσα αὐτοκράτειρα χαλεπαίνει λίαν ἐν τῇ ἐκκληρώσει τῆς ὑποσχέσεως αὐτῆς, ὅπως ἀσπασθῆ τὸ δόγμα τοῦ ἔθνους, οὗ τὰς τύχας θὰ συμμερισθῆ. — Ὁ σεβασμὸς οὗτος βαρύνει ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐνδεχομένου, τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ ἐνδειξιν οὐσιώδους τροπῆς ἐν τῇ ἐσωτερικῇ τῆς Ρωσίας πολιτικῇ.

Ἐν τῇ Ἀπῶ Ἀνατολῇ ἐξακόλ υθοῦσιν αἱ παρασκευαὶ ἀμφοτέρων τῶν διαμαχομένων πρὸς συγγενησιν τῆς ἀναμενομένης ἐπὶ τὸν σινικὸν ἐδαφους μεγάλης μάχης, μετὰζῦ δὲ καὶ αἱ περὶ τῆς λύσεως τοῦ δρόματος τούτου ἐδιαφερόμεναι εὐρωπαϊκαὶ Δυνάμεις, αἱ ἀπὸ τῆς τελευταίας ἐν Πιέγκ-Γιάγκ περσομαχίας καὶ τῆς πρὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Γαλοῦ ναυμαχίας ἀναγκασθεῖσαι σοβαρώτερον νὰ σκεθῶσι περὶ τῶν μέτρων, δι' ὧν ἠδύναντο τελεσφορώτερον νὰ περιφρουρήσωσι τὰ ἐν ταῖς χώραις ἐκεῖναις συμφέροντα αὐτῶν, ἐπισπεύδουσι τὴν ἀποστολὴν νέων πολεμικῶν σκαφῶν καὶ νέων ἀνδρῶν πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἐκεῖ ἦδη ὑπαρχόντων στόλων αὐτῶν. — Κυρίως εὐρωπαϊκὰ ἐν ταῖς χώραις ἐκεῖναις συμφέροντα ὑπάρχουσι τὰ ρωσικὰ, τὰ ἀγγλικὰ καὶ τὰ γαλλικὰ· οὐχ ἥττον καὶ ἡ Γερμανία καὶ ἡ Ἰταλία ἐπιδεικνύονται ἰδιάζον ἐν τῷ ἰαπωνοσινικῷ ζητήματι ἐνδιαφέρον, οὕτω δὲ ἔχομεν καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ συνασπισμὸν τευτονοῖταλοαγγλικὸν καὶ συνασπισμὸν ρωσογαλλικόν, ἥτοι κατάστασιν ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς τὴν ἐν Εὐρώπῃ διὰ τὴν ὑπορῆν τῆς Τριπλιῆς μετὰ τῆς συμπαθοῦσης αὐτῇ Ἀγγλίας ἀφ' ἑνὸς καὶ τὴν τοῦ ρωσογαλλικοῦ συνδέσμου ἀφ' ἑτέρου ὑφισταμένην. — Οὕτω πρόκειται καὶ ἐν Ἀσίᾳ ν' ἀγωνισθῶσι αἱ τῶν Εὐρώπῃν διεκδικούσαι ἀντίπαλοι ἐπιρροαί.